

Μάιος 2024

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Ευρωεκλογές 2024

Ο κόσμος αλλάζει.
Η Ευρώπη μπορεί;

#SEV4Europe

▶ Εισαγωγή	3
▶ Πυλώνας 1: Καλύτερη και αποτελεσματικότερη ενιαία αγορά	4
▶ Πυλώνας 2: Ένα σοκ ρυθμιστικής απλοποίησης και δομικά λιγότερης γραφειοκρατίας.....	5
▶ Πυλώνας 3: Επαναβιομηχάνιση με περισσότερες επενδύσεις, καινοτομία και διεθνή παρουσία	6
▶ Πυλώνας 4: Ενδυνάμωση της αγοράς εργασίας με περισσότερες δεξιότητες και ευελιξία	7
▶ Πυλώνας 5: Εμβάθυνση της κυκλικής οικονομίας	8

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) πρέπει να αλλάξει πορεία

Η ΕΕ αποτελεί υπόδειγμα κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης για πολλές δεκαετίες. Όμως, για να αντιμετωπιστεί το **αυξανόμενο έλλειμμα ανταγωνιστικότητας** ώστε να συνεχιστεί αμείωτη η κοινωνική και οικονομική προοπτική της απαιτείται, τώρα, επανεκκίνηση της ευρωπαϊκής μηχανής. Πολλές πρόσφατες πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως το Green Deal Industrial Plan, Net Zero Industry Act, Critical Raw Materials Act, AI Act, η Έκθεση για την Ενιαία αγορά, η Στρατηγική για την Ανταγωνιστικότητα μετά το 2030 αποτελούν θετικά βήματα. Ωστόσο, απαιτούνται πειστικές απαντήσεις και λειτουργικές λύσεις για το πώς η ΕΕ θα αναπτυχθεί βιώσιμα, ανθεκτικά, συμπεριληπτικά, με ισχυρή γεωπολιτική παρουσία, δυναμική βιομηχανία, ανταγωνιστικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), καινοτομία, τεχνολογική εξέλιξη και κοινωνική ευημερία.

Η αναπτυξιακή δυναμική της ΕΕ δεν επηρεάζεται μόνο από γεωπολιτικές προκλήσεις. Ενδογενή χαρακτηριστικά όπως η γραφειοκρατία, η υπερ-ρύθμιση της οικονομίας, η έλλειψη συνεκτικής βιομηχανικής πολιτικής, η φθίνουσα προστιθέμενη αξία ειδικά σε τεχνολογίες αιχμής, το έλλειμμα εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και οι δυσλειτουργίες της ενιαίας αγοράς πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα ώστε να μην διευρύνουν την επενδυτική και οικονομική ψαλίδα. Ενδεικτικά, σε όρους αγοραστικής δύναμης, το 2008 η οικονομία της ΕΕ ήταν 5,8% ισχυρότερη των ΗΠΑ, ενώ το 2022 ήταν 4,7% ασθενέστερη των ΗΠΑ.

Το στοίχημα των Ευρωεκλογών

Οι 720 Ευρωβουλευτές αντιπροσωπεύουν το δεύτερο μεγαλύτερο εκλογικό σώμα στον κόσμο. Μέσα σε αυτούς οι 21 Έλληνες Ευρωβουλευτές, θα αναλάβουν την ευθύνη της **κατεύθυνσης για το μέλλον** της ΕΕ. Η Ελλάδα πρέπει να συμμετέχει στη συζήτηση.

Η ανθεκτικότητά της μετά τις κρίσεις, οι μεταρρυθμίσεις, η εμπιστοσύνη των επενδυτών και οι οικονομικές επιδόσεις της, αποτελούν πηγές αισιοδοξίας. Όμως, καμία χώρα της ΕΕ δεν έχει το μέγεθος να κινηθεί μόνη, πόσο μάλλον οι μικρότερες.

Ποια ΕΕ του 2030 θέλουμε

Στις ευρωεκλογές αναδεικνύεται η ανάγκη για ένα σαφές μήνυμα αλλαγής πλεύσης για:

- **Μια ΕΕ που εξελίσσεται**, αναπτύσσεται με σύγχρονους και ανοικτούς ορίζοντες, σε έναν κόσμο που αλλάζει διαρκώς.
- **Μια ΕΕ της συνοχής και της συνεκτικότητας**, που οικοδομεί μια οικονομία ανθεκτική, ανταγωνιστική και βιώσιμη ως προϋπόθεση ασφάλειας και προοπτικής.
- **Μια ΕΕ με τις επιχειρήσεις να πρωταγωνιστούν** στο διεθνές εμπόριο, στην ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, στην καινοτομία, δημιουργώντας διαρκώς αξία σήμερα, αλλά και για τις επόμενες γενιές.
- **Μια ΕΕ που αποτελεί σημείο αναφοράς** σε όρους ποιότητας ζωής και προσέλκυσης ταλέντου.

Η κατεύθυνση προς το 2030

Η επιτυχία μιας κοινής προσπάθειας με ορίζοντα του 2030 εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το πώς θα ενισχύσουμε πέντε κύριους πυλώνες του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

- **Μια καλύτερη και αποτελεσματικότερη Ενιαία Αγορά**, χωρίς υπερ-ρυθμίσεις, με υποδομές που μας διασυνδέουν και με περιφέρειες που αναπτύσσονται ισόρροπα.
- **Ένα σοκ ρυθμιστικής απλοποίησης και δομικά λιγότερης γραφειοκρατίας**, ώστε οι επιχειρήσεις (ειδικά οι ΜμΕ) να μπορούν να λειτουργούν και να επενδύουν σε ένα φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον.
- **Ενίσχυση της επαναβιομηχάνισης**, για περισσότερη ανθεκτικότητα, θέσεις εργασίας σε κέντρα και περιφέρειες, παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και διεθνές εμπόριο.
- **Ενδυνάμωση της αγοράς εργασίας με σύγχρονες γνώσεις και ευελιξία στο εργασιακό περιβάλλον**, ώστε άνθρωποι και επιχειρήσεις να προσαρμοστούν στις αλλαγές στην εργασία και τα επαγγέλματα.
- **Η βιώσιμη επιχειρηματικότητα** ως αναπόσπαστο στοιχείο της παρακαταθήκης για τις επόμενες γενιές.

Καλύτερη και αποτελεσματικότερη ενιαία αγορά

Τα δεδομένα

Η Ενιαία Αγορά παραμένει θεμέλιος λίθος ευημερίας, με την ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων, προϊόντων, υπηρεσιών, κεφαλαίων και ιδεών να έχει συμβάλει σημαντικά. Μέσω της ειδικής ομάδας Single Market Task Force, η ΕΕ βελτιώνει συνεχώς την εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Ωστόσο, η πρόσφατη έκθεση του Enrico Letta δείχνει ότι μετά από τριάντα χρόνια εφαρμογής η ενιαία αγορά χρειάζεται προσαρμογές. Οι υπερ-ρυθμίσεις, η δυσκαμψία μπροστά στις ταχύτητες της ψηφιακής εποχής και οι καθυστερήσεις στην επίλυση παραβάσεων μειώνουν την ελκυστικότητά της για επενδύσεις. Ειδικότερα:

- **100 μήνες** είναι σήμερα ο μέσος χρόνος για τη διερεύνηση παραβάσεων στην ενιαία αγορά, την εξέταση της παράβασης από το ευρωπαϊκό δικαστήριο και την εφαρμογή των αποφάσεων από τα κράτη-μέλη.
- Επιπλέον **€713 δισ.** στην οικονομία της ΕΕ μέχρι το 2029 από την άρση ακόμα περισσότερων φραγμών στην ενιαία αγορά.

Η πρόκληση

Η νέα γεωπολιτική και οικονομική πραγματικότητα επιβάλλει ένα άλμα προς τα εμπρός με αρτιότερα δίκτυα, αποτελεσματική λειτουργία του ανταγωνισμού και μία πολιτική συνοχής που στηρίζει την ανάπτυξη.

Στόχος 1: Καλύτερη διασύνδεση, λιγότερη αποξένωση

- **Υποδομές για την ασφαλή και ανταγωνιστική λειτουργία των επιχειρήσεων** (ειδικά των ΜμΕ), με ενίσχυση των δικτύων, των μεταφορικών διαδρόμων, των έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και της ψηφιακής συνδεσιμότητας.

Στόχος 2: Ταχύτερη σύγκλιση, με αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς

- **Ενίσχυση της εποπτείας** ώστε να μειωθεί ο χρόνος διερεύνησης παραβάσεων μέσω εξειδικευμένης υπηρεσίας στα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ή της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
- **Μετασχηματισμός της πολιτικής συνοχής σε πολιτική ανάπτυξης** για τις περιφέρειες που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν με σοβαρό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας. Προσαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (πχ. ΕΣΠΑ) ώστε όσο μεγαλύτερο το αναπτυξιακό αποτύπωμα της χρηματοδότησης τόσο περισσότεροι οι πόροι που δίδονται.

Γιατί είναι σημαντικό για την Ελλάδα

Μια δυναμική ενιαία αγορά κινητοποιεί περισσότερες επενδύσεις, ενισχύει την κοινωνική συνοχή και αποτελεί εχέγγυο ανταγωνιστικότητας στις ελληνικές περιφέρειες. Επίσης, δημιουργεί περισσότερη εξωστρέφεια (ειδικά στις ΜμΕ) εντός της ΕΕ λόγω λιγότερης γραφειοκρατίας και ευκολότερης πρόσβασης.

Ένα σοκ ρυθμιστικής απλοποίησης και δομικά λιγότερης γραφειοκρατίας

Τα δεδομένα

Η εκτεταμένη γραφειοκρατία και η πολυνομία δεν είναι μόνο εθνικό πρόβλημα. Ξεκινούν από τον τρόπο που νομοθετεί η ΕΕ και συμπληρώνεται από τον τρόπο που εφαρμόζεται εθνικά κάθε ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η στρατηγική για μείωση των αναφορών συμμόρφωσης κατά 25% και η Ετήσια Έκθεση Διοικητικών Βαρών μπορούν να συνεισφέρουν στη μείωση της γραφειοκρατίας. Όμως, όπως δείχνει η πρόσφατη έρευνα της BusinessEurope, το πολύπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο στην ΕΕ επιβαρύνει τη λειτουργία των επιχειρήσεων, ειδικά των ΜμΕ, δυσχεραίνοντας την προσέλκυση επενδύσεων, αλλά και τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Ενδεικτικά:

- **4%** του ευρωπαϊκού ΑΕΠ τα διοικητικά βάρη για τις επιχειρήσεις.
- **1 ως 6 χρόνια** για ολοκλήρωση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
- **850** νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε **5.400** σελίδες νομοθεσίας για επιχειρήσεις (2017-2022).
- Το **51%** της νομοθεσίας δεν αξιολογεί τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Η πρόκληση

Χρειαζόμαστε μια έξυπνη νομοθέτηση που δεν εστιάζει σε συνεχείς μικρο-ρυθμίσεις, αλλά μειώνει τα ρυθμιστικά βάρη και κόστη συμμόρφωσης και διευκολύνει τη δημιουργία απασχόλησης.

2

Στόχος 1: 25% μείωση μέσα σε 2 χρόνια των διοικητικών βαρών και του κόστους συμμόρφωσης που έχουν δημιουργήσει υφιστάμενες νομοθεσίες της ΕΕ

- **Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος** (σε ΕΕ και Ελλάδα) που μειώνει τη γραφειοκρατία (σε οικονομικούς όρους) σε όλο τον κύκλο ζωής των επιχειρήσεων. Περισσότερες ρυθμίσεις μπορούν να εξαλειφθούν γρήγορα, με προτεραιότητα σε τομείς όπως φορολογική λειτουργία, εταιρικοί μετασχηματισμοί, εποπτεία αγοράς, λειτουργία ανταγωνισμού, επίλυση εμπορικών διαφορών, τελωνειακές διαδικασίες, χρηματοδότηση, εργασιακές σχέσεις.

Στόχος 2: Μείωση 50% του χρόνου περιβαλλοντικής αδειοδότησης

- **Δραστική απλοποίηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας**, με άρση επικαλύψεων ή αντικρουόμενων ρυθμίσεων και αξιοποίηση σύγχρονων περιβαλλοντικών ρυθμίσεων.

Στόχος 3: Μηδενική νέα γραφειοκρατία, με πάταξή της πριν τη νομοθέτησή της

- **Εφαρμογή κανόνα «1 in 1 out» σε κάθε νέα νομοθεσία.** Καμία νομοθεσία δεν ψηφίζεται αν δημιουργεί περισσότερη γραφειοκρατία στις επιχειρήσεις από όση αφαιρεί.

- **Έλεγχος ανταγωνιστικότητας και επιπτώσεων:** Κάθε νέα νομοθεσία συνοδεύεται από ποσοτική τεκμηρίωση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων (ειδικά των ΜμΕ), αλλά και στην ικανότητά τους να καινοτομούν. Όταν νομοθεσία έχει αρνητικές επιπτώσεις πρέπει να εφαρμόζεται τουλάχιστον έξι μήνες μετά την ψήφισή της.

Γιατί είναι σημαντικό για την Ελλάδα

Παρά τις λύσεις ψηφιακής διακυβέρνησης, η γραφειοκρατία στην Ελλάδα παραμένει σημαντικό πρόβλημα. Η βελτίωση της ποιότητας της νομοθέτησης που προέρχεται από ΕΕ, σε συνδυασμό με μια γενναία μεταρρύθμιση για την πάταξη της γραφειοκρατίας πριν τη δημιουργία της, προσελκύει περισσότερες επενδύσεις και επιταχύνει τις αναπτυξιακές δυνατότητες (ιδιαίτερα των ΜμΕ).

Επαναβιομηχάνιση με περισσότερες επενδύσεις, καινοτομία και διεθνή παρουσία

Τα δεδομένα

Πρόσφατες πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως το Green Deal Industrial Plan, το Net Zero Industry Act, το Critical Raw Materials Act, το AI Act αποτελούν θετικά βήματα στην ανάκτηση της βιομηχανικής δυναμικής της ΕΕ. Παρότι δεν διακρίνονται για την τόλμη τους, έρχονται σε μια περίοδο όπου η βιομηχανία -και ιδιαίτερα η ενεργοβόρος- αντιμετωπίζει υπαρκτό ζήτημα ανταγωνιστικότητας. Το τρίγωνο «ενεργειακό κόστος – κόστος πράσινης μετάβασης – διεθνής ανταγωνιστικότητα» βρίσκεται σε προφανή έλλειψη ισορροπίας, εντείνοντας τον κίνδυνο αποβιομηχάνισης στην ΕΕ. Ανάλογες είναι οι προκλήσεις της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, με τις καινοτόμες τεχνολογίες να ανοίγουν νέες ανάγκες μετασχηματισμού της παραγωγής. Ενδεικτικά:

- **25%** του ΑΕΠ η βιομηχανία της ΕΕ το 2000 έναντι **16,3%** το 2020.
- **-66%** οι ΑΞΕ στην ΕΕ έναντι **+66%** στις ΗΠΑ (2019-2021).
- **-2%** οι επενδύσεις εκ του μηδενός (greenfield investments) στην ΕΕ, **+19%** στις ΗΠΑ.
- **75%** των επιχειρήσεων της ΕΕ αναφέρει το κόστος ενέργειας ως τη μεγαλύτερη πρόκληση.
- **2,2%** του ΑΕΠ οι δαπάνες έρευνας & ανάπτυξης στην ΕΕ, έναντι **3,5%** στις ΗΠΑ και **3,3%** στην Ιαπωνία.

Η πρόκληση

Η βιομηχανική πολιτική χρειάζεται να βρεθεί στο επίκεντρο της αναπτυξιακής ατζέντας, με ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής, των επενδύσεων και της καινοτομίας.

3

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στόχος 1: Περισσότερες επενδύσεις προστιθέμενης αξίας

- **Θέσπιση ευρωπαϊκού ταμείου επενδύσεων** με πόρους τουλάχιστον το 10% του προϋπολογισμού της ΕΕ, ως εργαλείο στήριξης της ενεργειακής μετάβασης, της εγχώριας παραγωγής και της καινοτομίας σε τομείς όπως τεχνητή νοημοσύνη, τεχνολογίες πράσινης μετάβασης, βιοτεχνολογίες, φάρμακα και υγεία, κρίσιμες πρώτες ύλες, ασφάλεια, κλπ.
- **Δραστική απλοποίηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων.** Επαυξημένα όρια ενισχύσεων σε σημαντικούς κλάδους για την αυτονομία της ΕΕ και αύξηση του ορίου de minimis στις €900.000 ανά τριετία.
- **Διπλασιασμός των συγχρηματοδοτούμενων πόρων** σε επενδύσεις έρευνας και καινοτομίας που έχουν προτεραιότητες συνδεδεμένες με τη βιομηχανία και με κρίσιμους στρατηγικούς τομείς της ΕΕ.

Στόχος 2: Ανάκαμψη ενεργειακής ανταγωνιστικότητας

- **Ουσιαστική λύση για τις εξαγωγές** που καλύπτονται από τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (CBAM) ώστε να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- **Ρεαλιστική ενεργειακή στρατηγική της ΕΕ** που θα επιτρέπει την επέκταση των δικτύων και των μέσων αποθήκευσης, τη μετάβαση σε ενέργεια χαμηλών εκπομπών άνθρακα (συμπεριλαμβανομένων των πηγών μετάβασης), τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων με παρόχους τρίτων χωρών.

Στόχος 3: Περισσότερο και ευκολότερο διεθνές εμπόριο

- **Ανάπτυξη στρατηγικών συνεργασιών,** ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες ή σε νέες αγορές. Επικύρωση των εμπορικών συμφωνιών με Mercosur και Μεξικό. Ολοκλήρωση των εμπορικών συμφωνιών με Αυστραλία, Ινδία και Ταϊλάνδη.

Γιατί είναι σημαντικό για την Ελλάδα

Στη χώρα μας, η μεταποίηση έχει δείξει ανθεκτικότητα. Ωστόσο, η μεγέθυνσή της στο 15% του ΑΕΠ μπορεί να επιταχυνθεί με ευρωπαϊκές πολιτικές για ανταγωνιστικές τιμές ενέργειας, πρόσβαση σε πρώτες ύλες, διασυνδέσεις και υποδομές, αποτροπή του κινδύνου διαρροής άνθρακα, προσέλκυση επενδύσεων σε πράσινες και ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής.

Ενδυνάμωση της αγοράς εργασίας με περισσότερες δεξιότητες και ευελιξία

Τα δεδομένα

17 εκατομμύρια πολίτες ζουν και εργάζονται σε άλλες χώρες της ΕΕ, αξιοποιώντας την ενιαία αγορά που διευρύνει τις επαγγελματικές προοπτικές τους. Παρόλα αυτά, οι επιχειρήσεις αναζητούν νέους τρόπους αύξησης της δεξαμενής διαθέσιμων ταλέντων λόγω της εντεινόμενης δημογραφικής γήρανσης και του σημαντικού χάσματος δεξιοτήτων. Πέρα από τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα, οι ελλείψεις καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού οδηγούν σε αύξηση του εσωτερικού ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών-μελών. Επίσης, τα τελευταία 5 χρόνια χαρακτηρίστηκαν από την αυξανόμενη ρύθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος σε ζητήματα που αποτελούν παραδοσιακά εθνική αρμοδιότητα. Αυτή η προσέγγιση συχνά δεν έλαβε υπόψη τον αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ (ειδικά στις ΜμΕ). Ενδεικτικά:

- **265 εκ.** πολίτες σε εργασιακή ηλικία το 2022 έναντι πρόβλεψης για μόνο **258 εκ.** το 2030.
- **54%** των πολιτών της ΕΕ έχει βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Στο **44%** για τους άνω των 55 ετών.
- **-25%** η παραγωγικότητα της ΕΕ έναντι των ΗΠΑ.
- Στο **46%** των επιχειρήσεων, η έλλειψη χεριών με ψηφιακές δεξιότητες περιορίζει τις παραγωγικές δυνατότητες.
- **PISA 2022:** Επιδείνωση σε σχέση με το 2018, στα μαθηματικά και λοιπές θετικές επιστήμες.

Η πρόκληση

Η ΕΕ χρειάζεται περισσότερα, και πιο εξειδικευμένα χέρια και μυαλά, ειδικά σε μια εποχή όπου η τεχνολογία αλλάζει την εργασία. Επιπλέον, είναι αναγκαία η διαμόρφωση ενός ισορροπημένου, ευέλικτου και αποτελεσματικού εργασιακού πλαισίου.

4

Στόχος 1: Περισσότεροι εργαζόμενοι με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες

- **Συντονισμένη προσέλκυση περισσότερων νέων** στα επιστημονικά πεδία STEM, αλλά και ένταξη μαθημάτων STEM σε περισσότερα προγράμματα εκπαίδευσης / κατάρτισης.

Στόχος 2: Ισχυρά εθνικά συστήματα κατάρτισης / εκπαίδευσης για τα επαγγέλματα του μέλλοντος

- **Συμμετοχή >60% των εργαζομένων σε προγράμματα επανακατάρτισης έως το 2030**, μέσα από την αναθεώρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων για προγράμματα που συνδέονται με την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας.

- **Τουλάχιστον το 20% των φοιτητών** να συμμετέχει σε προγράμματα Erasmus+ (2% σήμερα) μέσα από την ενίσχυση της κινητικότητάς τους.

Στόχος 3: Ένα σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον με σεβασμό στην κοινωνική διάσταση, την ευελιξία, τη συμπερίληψη και την ανταγωνιστικότητα της αγοράς εργασίας

- **Να αξιοποιηθούν** στο μέγιστο τα άρθρα της Συνθήκης της ΕΕ (154, 155), ώστε οι οδηγίες εργασιακής/κοινωνικής πολιτικής να είναι αποτέλεσμα συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων και εργαλείο ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας.

- **Διαμόρφωση ειδικότερων πολιτικών** για την υιοθέτηση AI στην εργασία.

Γιατί είναι σημαντικό για την Ελλάδα

Η ευελιξία στην οργάνωση της εργασίας με σύγχρονες δεξιότητες και ένα ανθρώπινο κεφάλαιο που επιβραβεύεται για την απόδοσή του, είναι προϋποθέσεις μιας συμπεριληπτικής ευημερίας. Η κάλυψη των ποσοτικών και ποιοτικών ελλείψεων, η μεγαλύτερη απορροφητικότητα από την αγορά εργασίας και η προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες της αγοράς, περνάνε από εθνικές πολιτικές που βασίζονται σε ένα αποτελεσματικό ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Εμβάθυνση της κυκλικής οικονομίας

Τα δεδομένα

Η ΕΕ λαμβάνει συνεχώς πρωτοβουλίες με στόχους τη μείωση της χρήσης πρωτογενών υλικών, την αύξηση της ανακύκλωσης, την επαναχρησιμοποίηση υλικών, όπως και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας δραστηριοτήτων που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση. Το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και ο κανονισμός απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού στα βιώσιμα προϊόντα, είναι μερικά παραδείγματα τέτοιων πρωτοβουλιών. Όμως, η πρόσβαση σε πρωτογενείς ή δευτερογενείς ύλες με ανταγωνιστικό κόστος παραμένει ζητούμενο. Ενδεικτικά:

- **12%** των υλικών που χρησιμοποιούνται στην ΕΕ αποτελούνται από δευτερογενή υλικά.
- **2,5 δισ.** τόνοι απόβλητα και **20%** της βιοδυναμικότητας, ενώ η ΕΕ έχει το **7%** του παγκόσμιου πληθυσμού.
- **€33,5 δισ.** έλλειμα από την εισαγωγή πρώτων υλών στην ΕΕ, παρότι η χρήση ανακυκλωμένων μειώνει την εξάρτηση και αμβλύνει τους κινδύνους διακυμάνσεων τιμών και διαθεσιμότητας πόρων.

Η πρόκληση

Η υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στην ΕΕ μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, την κοινωνία, αλλά και την οικονομία, με καθαρό όφελος €1,8 τρισ. μέχρι το 2030. Χρειάζεται όμως ταχύτερη πρόοδος για τη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης υλικών και την ενίσχυση της στρατηγικής αυτονομίας.

5

Στόχος 1: Μείωση της κατανάλωσης πρώτων υλών και αύξηση των ανακυκλώσιμων υλικών

- **25% αύξηση ανακυκλωμένου περιεχομένου στα προϊόντα.** Δημιουργία απαιτήσεων και προδιαγραφών για την αύξηση της κυκλικότητας. Δημιουργία ζήτησης για δευτερογενή υλικά.
- **Δημιουργία ζήτησης «πράσινης» αγοράς** με εκσυγχρονισμό των υποδομών, προδιαγραφές για δευτερογενή υλικά/καύσιμα και αποφυγή Greenwashing.

Στόχος 2: Περισσότερες πράσινες επενδύσεις

- **Ενσωμάτωση πράσινων κριτηρίων στις δημόσιες προμήθειες** για δευτερογενή (αλλά και πράσινα) προϊόντα, συνδυασμένη με κίνητρα, για τη μεταστροφή των καταναλωτικών επιλογών.
- **Ενθάρρυνση της επανεκβιομηχάνισης εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων** με κίνητρα και ειδική στήριξη για τον συνδυασμό της οικονομικής ανάπτυξης με τη διατήρηση της εγκατάστασης.

Γιατί είναι σημαντικό για την Ελλάδα

Οι πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο μπορούν να αποτελέσουν κινητήριο δύναμη για την αύξηση της παραγωγικότητας των πόρων της Ελλάδας, μειώνοντας την εξάρτηση σε κρίσιμα υλικά, αλλά και δημιουργώντας νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες (ειδικά για τις ΜμΕ). Η μετάβαση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε επιπλέον €1,1 δισ. ΑΕΠ έως το 2030 και σε 4,6 χιλιάδες νέες δουλειές ετησίως.

www.sev.org.gr

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών
Ξενοφώντος 5, 10557 Αθήνα

E. info@sev.org.gr
T. +30 211 5006 000